

RTU studiju kurss "Kontrastīvā gramatika skolotājiem"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA0652
Nosaukums	Kontrastīvā gramatika skolotājiem
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Linda Lauze - Doktors, Profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kursā tiek pilnveidota izpratne par valodu kontaktiem un to izpausmēm mūsdienu valodā. Tiek attīstītas latviešu un angļu (vai citas valodas) kontrastīvās analīzes iemaņas, prasme konstatēt interferences pazīmes skolēnu valodas lietojumā, piedāvājot idejas latviešu valodas satura plānošanā pamatskolā un vidusskolā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir veidot studentiem izpratni par kopīgo, līdzīgo un atšķirīgo latviešu un angļu vai citā valodā, abu valodu kontaktiem, to vēsturi un izpausmēm mūsdienu valodā. Studiju kursa uzdevumi: – iepazīstināt studentus ar kontrastīvās gramatikas principiem un metodēm, – sniegt zināšanas par valodas universālajām un latviešu un angļu vai citas valodas kopīgajām un atšķirīgajām iezīmēm, – pilnveidot analītiskas prasmes, veicot valodu faktu kontrastīvo analīzi, – attīstīt prasmi izvērtēt problēmas, kas saistītas ar mazākumtautības skolēnu latviešu valodas vai latviešu valodas kā svešvalodas apguvi, – attīstīt prasmi izmantot valodu kontrastīvās analīzes rezultātus, lai pilnveidotu skolēnu latviešu valodas zināšanas un prasmi.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Teorētiskās literatūras studēšana par kontrastīvās lingvistikas pētījuma objektiem, mērķi, metodēm un nozīmi valodas apguves kontekstā. Teorētiskās literatūras studēšana par kontrastīvās lingvistikas būtību. Noteikt interferences zonas fonētikas un ortogrāfijas līmenī, izmantojot latviešu un angļu (vai citas valodas) kontrastīvo analīzi. Teorētiskās literatūras studēšana un analīze. Gatavošanās semināram. Vienas vārdšķiras (pēc izvēles) morfoloģisko kategoriju sastatījums (kopīgais un atšķirīgais) latviešu un angļu vai citā valodā. Nolieguma izteikšanas sastatījums (kopīgais un atšķirīgais) latviešu un angļu vai citā valodā. Teorētiskās literatūras studēšana un analīze, starpvalodu uzdevumu veidošana. Gatavošanās semināram.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Baldunčiks, J. (2005) Tulkotāja viltusdraugu problēma: no vārdiem pie darbiem. Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi. Nr. 1. Rīga: LŪ Akadēmiskais apgāds, 56.–64. lpp. 2. Ceplīte, B., Ceplītis, L. Latviešu valodas praktiskā gramatika. Pārstrādāts izdevums. Rīga: Zvaigzne ABC, 1997. 3. Druviete, I., Gavriļina, M. (2003) Minoritātes bērni latviešu mācībvalodas skolās. Rīga: Puse Plus. 4. Gavriļina, M., Vulāne, A. (2008) Valodā veldzējas tautas dvēsele... Rīga: Mācību grāmata, 2008. 5. Hickey, R. (2017) Contrastive linguistics. Tiešsaiste: https://www.uni-due.de/ELE/Contrastive_Linguistics_(Introduction).pdf 6. Ping Ke. (2019) Contrastive Linguistics. Beijing: Peking University Press, Springer. 7. Šalme, A. Latviešu valodas kā svešvalodas apguves pamatautājumi. Rīga: Latviešu valodas aģentūra. 8. Гаврилина, М. А. (2018) Изучение русского (родного, первого) языка в школах Латвии. Rīga: Mācību grāmata. Papildu/Additional: 1. Beikers, K. (2002) Bilingvālās izglītības un bilingvisma pamati. Rīga: Nordik. 2. Campbell, L.G., Moseley, C. (2012) The Routledge Handbook of Scripts and Alphabets. 2nd ed. London, New York: Routledge. 3. Fisiak, J. (ed.; kopš 1973) Papers and Studies in Contrastive Linguistics. Vol. 1. Tiešsaiste: https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED115079.pdf 4. Gast, V. (2012) Contrastive Linguistics: Theories and Methods. Tiešsaiste: https://www.researchgate.net/publication/265070904_Contrastive_Linguistics_Theories_and_Methods 5. Golubeva, M. (sast.; 2011) Jaunais un aktuālais bilingvālajā izglītībā Latvijā un pasaulē. Rīga: Latviešu valodas aģentūra. Tiešsaiste: https://valoda.lv/wp-content/uploads/docs/E-Gramatas/27-Met_BIL_2.pdf 6. Lazdiņa, S. (red.; 2015) CLIL jeb mācību satura un valodas integrēta apguve: izglītības paradigmas maiņa. Rīga: Latviešu valodas aģentūra. 7. Mackeviča, S., Visocka, A. (sast.; 2008) Bilingvālā izglītība: pasaules un Latvijas pieredze: bilingvālo mācību skolotājam. Labas prakses piemēri. Rīga: LVAVA. 8. Sīle, A., Vecrācis J. (2021) Tulkojumu redakcionālā pilnveide. Ventspils: Ventspils Augstskola. 9. Sīlis, J. Gramatiskās pārveides problēma tulkojumā. Vārds un tā pētīšanas aspekti. Rakstu krājums 13 (2). Liepāja: LiePA, 2006, 254.–261. lpp. 10. Стернин, И. (2008) Контрастивный анализ в современной лингвистике. Slavica Helsingiensia 35 / Ed. By Jouko Lindstedt et al. Helsinki, c. 390–400. Tiešsaiste: http://www.helsinki.fi/slavicahelsingiensia/preview/sh35/34.pdf Citi informācijas avoti/Other sources of information: 1. International Journal of Bilingual Education and Bilingualism. Tiešsaiste: https://www.tandfonline.com/toc/rbeb20/1/1?nav=tocList 2. Linguistica Lettica. (Kopš 1997) Rīga: LŪ Latviešu valodas institūts. 3. Valoda dažādu kultūru kontekstā. Zinātnisko rakstu krājums. (Kopš 1997) Daugavpils: Saule. 4. Valodu apguve: problēmas un perspektīva. Zinātnisko rakstu krājums. (Kopš 2001) Liepāja: LiePA.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Nav nepieciešamas.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. tēma. Kontrastīvās lingvistikas jēdziens un mērķi. Kontrastīvā lingvistika kā valodniecības zinātne. Kontrastīvā lingvistika un psiholoģija, etnopsiholoģija, kulturoloģija. Kontrastīvās lingvistikas pētījuma objekti, mērķi, metodes. Kontrastīvā pētījuma analīzes līmeņi. Kontrastīvā lingvistika valodu apguves kontekstā.	8	12	4	18
2. tēma. Kontrastīvās analīzes būtība. Kontrastīvās analīzes vieta valodniecībā. Kontrastīvā analīze kā starpvalodu pētījums. Valodas formu kongruence un valodas vienību nozīmju ekvivalence. Kontrastīvā analīze psiholoģiskā aspektā.	8	12	4	18
3. tēma. Latviešu un angļu vai citas valodas fonētiskās, grafēmiskās sistēmas un ortogrāfijas normu kontrastīvā analīze. Skaņu sistēma un ortoepijas normas latviešu un krievu (vai citā skolēnu dzimtajā) valodā. Alfabeti. Ortogrāfijas normas latviešu un krievu (vai citā) valodā. Interferences zonas. Runas kļūdu analīze mazākumtautību skolēnu latviešu valodā (fonētikas un ortogrāfijas līmenī).	8	14	4	16
4. tēma. Latviešu un angļu valodas morfoloģijas un sintakses sistēmas, kā arī interpunkcijas normu kontrastīvā analīze.	8	14	4	16
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: 1. Ir zināšanas par kontrastīvās lingvistikas būtību, pētījumu metodēm, teorētiskajiem resursiem un izpratne par kontrastīvās analīzes vietu un lomu valodniecībā un lingvodidaktikā. . 2. Pārzina raksturīgākās interferences zonas visos valodas līmeņos. 3. Zina, kā veicama valodu kontrastīvā analīze, kā izmantot starpvalodu salīdzināmās analīzes rezultātus savā profesionālajā darbībā.	Atzīme tiek aprēķināta kā vidējā svērtā atzīme par: - nodarbību regulāru apmeklējumu un aktīvu darbu semināros (pozitīvs vērtējums par semināra jautājumiem); - patstāvīgo darbu izpildi (starppārbaudījumu rezultāti); - gala pārbaudījumu: eksāmens.

Prasmes: 4. Analizē un izvērtē savu zināšanu un prasmju kvalitāti, mērķtiecīgi pilnveido tās, iegūstot studijām un profesionālajai darbībai nepieciešamo informāciju no dažādiem lingvistiskajiem avotiem, analītiski izvērtēt to un izmanto studiju un profesionālajām vajadzībām, veido balstkonspektus.	Atzīme tiek aprēķināta kā vidējā svērtā atzīme par: - nodarbību regulāru apmeklējumu un aktīvu darbu semināros (pozitīvs vērtējums par semināra jautājumiem); - patstāvīgo darbu izpildi (starp pārbaudījumu rezultāti); - gala pārbaudījumu: eksāmens.
Kompetence: 5. Prot analizēt, salīdzināt un interpretēt latviešu un angļu vai citas valodas materiālu dažādos valodas līmeņos, raksturot interferences zonas. 6. Prot izmantot starpproduktu salīdzināmās analīzes rezultātus, studiju kursā gūtās zināšanas skolas mācību satura analīzē.	Atzīme tiek aprēķināta kā vidējā svērtā atzīme par: - nodarbību regulāru apmeklējumu un aktīvu darbu semināros (pozitīvs vērtējums par semināra jautājumiem); - patstāvīgo darbu izpildi (starp pārbaudījumu rezultāti); - gala pārbaudījumu: eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Nodarbību regulārs apmeklējums un aktīvs darbs semināros (pozitīvs vērtējums par semināra jautājumiem)	20
Patstāvīgo darbu izpilde(starp pārbaudījumu rezultāti)	60
Eksāmens	20
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	